'బి'

పూర్తి పేరు హాషిమాబీ. పనుండి హైదరాబాదు వెళ్ళాను. స్నేహితుడు కుటుంబారావు ఇంట్లో దిగాను. ఆమెను అక్కడ చూశాను. పదకొండు, పన్నెండు సంవత్సరాల వయస్సుంటుంది. కుటుంబరావు అల్లా ఊళ్ళోకెళ్ళాడు. ఒక్కడినీ ముందుగదిలో కూర్చుని పత్రిక చూస్తున్నాను. బుట్టలోంచి పూలగుత్తితీసి నాముందు బల్లమీద పెట్టింది 'హాషిమాబీ' – ఆమెకేసి చూశాను. నవ్వింది. వాలకం, వైఖరిచూసి ముస్లింకన్య అనుకున్నాను. కోలమొహం, చామనచాయ. కొలతబద్దతో కొలిచి అమర్చినట్లుగా తీర్చిన పళ్ళ వరస– లేత పెదవుల వెనక చీకటి అడవిలో మంటలా, స్ఫుటంగా మెరుస్తుంది. అతికించి పెట్టినట్లు క్రమమైన కనుబొమ్మలు, మధ్యపాపిట ఇరుప్రక్కలా గూళ్లు తెలియని నల్ల పిట్టలులా, సగంసగం వొచ్చిన రెక్కలమీద ఎగిరిపడుతున్నట్లు ముంగురులు– చిన్నిగడ్డం. దానిమధ్యసున్న ఆకారం పచ్చబొట్టు. చినిగిపోయిన ఎర్రగౌను– తెల్లలాగు; మెడచుట్టూ పెనవేసుగుని బాధతో విడిచి విరహంతో వొదలలేక బుజాలు పట్టుగుని దేవుళ్ళాడుతున్న రెండుజడలు – పల్చటిగౌను, దాని కంతలలోంచి, ఎదిగి ఆకృతి తెచ్చుకుంటూన్న అపురూపమైన శరీర అవయవాల కదలిక కనబడుతూంది. నదివొడ్డున గడ్డకట్టిన మట్టిముద్ద– నీటితాకిడికి వొక స్వరూపం తెచ్చుకుంటుంది. ఆ మట్టిముద్ద మధ్యలో యుగాలక్రితం యిసుక్క–

పోయిన మణిలా ఆమె శరీరంలో జీవితతృష్ణ మూలమూలల మెరుస్తోంది. పరిశుభ్రతకి అలవాటుపడని శరీరం— దుస్తులకు, జుట్టుకు దుమ్ము, మట్టి చటుక్కున ఆకర్షించేది ఆపిల్ల చూపులు. దంతపుపెట్టె తెరవగానే, లోన బంగారపు తమలపాకులా కను రెప్పలగుండా దూసుకొచ్చి వెడల్పుగా కనబడి, పక్కకి వొదిగి నిలబడ్డట్లు మొనలుతేరి, ప్రకాశించి కలవరపెట్టే చూపులు 'బీ' వి.

ఆ కళ్ళ ఆకర్షణ మామూలు ఆకర్షణ కాదు అది అందం గాకూడా కనబడదు. కొన్ని జలచరాల మెడమీదపైన మణు లుండేవంటారు— ఆ మణిలో భీభత్సంగా కనబడి గగుర్పాటు కలగజేసే వొక వికృతమైన ఆకర్షణవుంటుంది. అల్లాంటి ఆకర్షణ ఆమె కళ్ళలోవుంది. గుండ్రటికళ్లు అంత బాగుండవు. ఆమెకళ్ళు గుండ్రంగా లేకపోయినా, నల్లపాప గుండ్రంగా కదలడంవల్ల, చూపులు అల్లా గుండ్రంగా వున్నట్లు కనబడతా యేమో అనుకుంటా. నిశ్చలమైన చూపుకాదు. కంటిలో పాప గుండ్రంగా, గిరగిర తిరుగుతూవుంటుంది. మనకేసి చూడదు. మనచుట్టూ చూస్తుంది. అల్లా చూస్తూ నవ్వుతూ నిలబడింది. లోపలనుండి పనిక్కుర్రాడు, మరెన్నవచ్చి బల్ల మీద పూలగుత్తిని తీసుకువెళ్ళాడు. బీ గదిఅవతలకి నడిచి, తలుపువెనక నిలబడి, మొహంమాత్రం కనబడేటట్లు వొంగి నాకేసి చూస్తూ నవ్వుతూ నిలబడింది. లోపలికి రమ్మన్నాను.

రా నన్నట్లు తలవూపి నవ్వింది.

"నీ పేరేమిటి?"

"బీ"

"ఇట్లా రా...?"

వొచ్చింది. కళ్ళు నాచుట్టూ చూస్తున్నాయి.

"ఇదిగో...మరి నువ్వు పూ లెట్టుగోవా?"

"ఊహు" అన్నట్లు తల ఊపింది. జడలు బుజాలమీద కదులుతున్నాయి.

"ఏంపని చేస్తావు?"

నవ్వింది. మాట్లాడదు. నా పక్కనే బల్లమీంద ఫాన్ కేసి చూస్తోంది.

"తెలుగు మాట్లాడతావా?"

మాట్లాడతాను అన్నట్లు తల ముందుకు వూపింది.

మూగపిల్లేమో అనుకున్నాను. ఫాన్ కేసి వొకటి రెండడుగులేసింది. ఫాన్ముందు చెయ్యిజాచింది.

"ఇంద - ఏమన్నా కొనుక్కో" అని జేబులోంచి వొక అణా తీసిచ్చాను.

పుచ్చుగోనన్నట్లు తలవూపింది.

"ఫరవాలేదు లే."

తీసుగుంది. ఫాన్ కేసిచూసి నవ్వుతోంది.

ఫాన్ రెక్కలతోపాటు ఆమెకళ్ళు గిరగిర తిరుగుతున్నాయి.

"గాలి వేస్తోందా?"

ఉ అన్నట్లు తలపంకించింది.

"ఇప్పుడు?" అని ఫాన్ నిలిపివేశాను.

నవ్వింది బీ. ఫాన్తిరగడం బీకి వొక వింత. బీదపిల్ల అట్లాంటిది ఎప్పుడూ చూసివుండదు.

"మళ్ళా తిప్పండి" అన్నది బీ.

అమ్మయ్య మాటలొచ్చు. మూగదికాదు. ఫాన్ తిప్పాను. ఆమెకళ్ళు ఆ ఫాన్‌రెక్కలతోపాటు గిరగిర తిరుగు తున్నాయి. కాసేపు తిరగనిచ్చి. ఆమె స్విచ్‌సి కదిపి ఫాన్ నిలిపివేసింది. అదంతా ఆమెకి వినోదంగావుంది. ఫాన్ అల్లా కదిపితే పాడైపోతుంది, వొద్దు అందామనిపించింది. స్వంత ఫానవుతే అట్లా అప్రయత్నంగా అనివుందునేమో.

మళ్ళా స్విచ్‌ని కదిపి ఫాన్ తిప్పింది బీ. నాకు నవ్వొచ్చింది. కుటుంబరావు ఇంట్లో రేడియోసెట్టు, గోడమీద ఎత్తుగా బల్లమీద పెట్టాడు. కిందగావుంటే పిల్లలు దాన్ని కదిపి పాడుచేస్తారని భయంట.

ఈ ఫాన్‌కి జైలుకడ్డీలు లేవు. వొకరకం చట్రంవుంది కాని దానిఅల్లిక.దగ్గరగాలేదు. చెయ్యిపట్టే సందులుగలచట్రం అది. నాకోసం ఆ ఫాన్ తీయించి పెట్టినందుకు నవ్వొచ్చింది. పిల్లలు స్కూలుకెళ్ళారు. 'అమ్మో' అని కేక వినబడింది. పక్కకి తిరిగి చూశాను. ఉంగరంవేలుని నోట్లో పెట్టుకుంది బీ. ఏంజరిగిందో తెలిసింది. ఆ ఫాన్ తిరుగుతుంటే అందులో వేలుపెట్టింది. వేలుకి దెబ్బతగిలింది. చెయ్యి తీసేసి, వేలు నోట్లో పెట్టుగుంది.

"దెబ్బ తగిలిందా?"

వేలు పైకితీసి చూపించింది. రక్తంలేదు. మంటపెట్టే దెబ్బ తగిలివుండొచ్చు. లోపలినుంచి పనికుర్రాడొచ్చి ఆమెను కసిరాడు. మళ్ళా ముట్టుగుంటే చేతులు విరగ్గొడతానన్నాడు.

అనతలకి పోమ్మన్నాడు. బీ నాకేసి జాలిగా చూసింది. నేనేం చెయ్యను ?

"అందులో వేళ్ళు పెడితే దెబ్బ తగులుతుంది. అల్లా చెయ్యకేం" అన్నాను.

సరేనన్నట్లు తలవూపి, నవ్వింది. పనికుర్రాడు ఆమెను దూరంగా నెట్టి, తలుపువేశాడు. ఆ వీధిలో మాంసంకొట్టు సాయబు పిల్లట బీ. వాళ్ళమ్మ మిషను కుడుతుంది. ఆ వీధిలో వున్న యిళ్ళల్లోకి వెడుతూ, యజమానులు చెప్పిన చిల్లర పన్లు చేసిపెడుతూవుంటుందిట. పూలు, పాలు, పేపర్లు, రిక్షాలు – యిట్లాంటివి తెచ్చిపెట్టడం, ఎవరికి తోచింది వారు ఇస్తూంటారుట. పిల్లలతో ఆడుకుంటూవుంటుందిట. గదుల్లో కొచ్చి ఫాన్‌లో చేతులు పెడుతూ వుంటుందిట,

పిల్లలందరికీ ఫాన్‌లో వేళ్ళుపెట్టడం మామూలే. పిల్లలకి కదలికంటే చాలా ఇష్టం. ఫాన్ నిలిపి, మళ్ళా కదిలేటట్లు చెయ్యడంలో వారిశక్తి ప్రకటితమవుతుంది. ఆ ప్రకటనలో వారి కానందం వుంది. నేను మరొకటి గమనించాను.

మగపిల్లలకి కదిలే ఆటవొస్తువులంటేయిష్టం; ఆడపిల్లలకి కదలని బొమ్మలంటే ఎక్కువ యిష్టం. ఈ సూత్రాన్ని గుర్తుంచుకునే నేటి ఆటవొస్తువులు తయారవుతున్నాయనుకొంటా. అందుకనే గిరగిర తిరుగుతున్న ఫాన్‌లో చెయ్యిపెట్టి నిలిపివేసిందేమో బీ అనిపిస్తుంది.

ఆ మర్నాడు మరొక చిత్రమైన దృశ్యం చూశాను. కిటికీలోంచి రోడ్డుమీద నడిచే జనం కేసిచూస్తూకూర్చున్నాను.

చెట్టుపక్కన చిన్న మాంసం దుకాణంముందు. ఎవరిదో సైకి లొకటి స్టాండ్ మీద నిలబెట్టబడివుంది. హాషిమాబీ అటు కేసి వెడుతూ ఆ సైకిల్ ముందు చూస్తూ నిలబడివుంది. పెడల్ తిప్పి, వెనకచక్రం కదిపింది. పెడల్ వేగంగా తిప్పింది. చక్రం మరింత వేగంగా తిరుగుతోంది. బీ తన చేతిని ఆ చక్రం కడ్డీల మధ్య పోనిచ్చి, నిలపబోయింది. దెబ్బ తగిలినట్లుంది. చటుక్కున చెయ్యి తీసివేసి వేలుని నోట్లో పెట్టుకుంది.

తనకేసి ఎవరేనా చూశారేమో అన్నట్లు నలుదిక్కులా చూసింది. నే కూర్చున్న కిటికీ వేపుకూడా చూసింది. నవ్వింది. పరుగెత్తుకుపోయింది.

నాకూ నవ్వొచ్చింది. ఆ అమ్మాయికీ నాకూ ఏలాంటి సంబంధమూ లేదు; వుండదు. అయినా ఎందుకో మా యిద్దరిమధ్యా వొక చిత్రమైన సన్నిహితత్వం ఏర్పడినట్లయింది. తరిచిచూస్తే అది కనబడదు; కారణాలు వెదికితే దొరకవు. సముద్రంలోంచి ఆవిరిలేచి మేఘంగామారి క్షణంలో భూమ్యాకాశాలని ఏకంచేసి, కదిలి మాయమవడంలో వున్న స్థూలత్వమే ఈ ఆప్యాయతలోని అనుభవానికీ వుందనిపిస్తుంది.

ఫాన్‌లో వేళ్ళుపెట్టి నిలపాలని పిన్నలకేకాక, పెద్దలకి కూడా అనిపిస్తుంది. నాకట్లా ఎన్నోసార్లు అనిపించేది. దీనికి కారణం ఏమిటో మానసికశాస్త్రజ్ఞులు చెప్పాలి.

తెలియనివాటిని శోధించి తెలుసుకోవాలన్న అభిలాష మానవనైజం! స్విచ్‌లో చెయ్యిపెట్టి, విద్యుత్ ద్వారా సాక్ తింటే ఎట్లావుంటుందో! అల్లాగే ఫాన్‌లో చెయ్యిపెట్టి ఆపితే ఏం జరుగుతుందో! దెబ్బ తగులుతుంది. ఆ దెబ్బలో బాధ

వూహించుకుని మనపట్ల మనకి సానుభూతికలగడం, ఆ సానుభూతితో ముడిపడే ఆదరణ. శాంతి,- యీ రకం చేష్టలకి ప్రేరణ అని తోస్తుంది. నాలుగంతస్తులమేడమీాదనుండి కిందికి చూసినప్పుడు, వొక్క-క్షణం, ఆ గోడమీాదనుండి కిందికి దూకాలనిపిస్తుంది. ఊపిరిబిగపెట్టి అంతపనీ జరిగినట్లువూహించి గోడనుంచి వొకడుగు వెనక్కి-వెయ్యడం జరుగుతుంది. మనల్ని మనం మానసికంగా బాధించుకోడంకిందకొస్తుంది ఈ తృష్ణ. కాని చాలామందిలో, నాలోలాగే, యీ తృష్ణ ఊహాలోనే వుండిపోతుందేమో! బీ విషయంలో కార్యరూపం దాలుస్తోంది యీ బుద్ధి. నాకు చెయ్యాలనిపించికూడా చెయ్యలేకపోయిన పనినికాస్తా, ఆమె సాహసంతో చేసేసింది. అందుకనే ఆమెపట్ల ఆరకం ఆకర్షణ, అన్యోన్యం ఏర్పడిందేమో అని స్ఫురిస్తుంది. 'నువ్వు చెయ్యవుకాదూ! చూడు, నేను చెయ్యిపెట్టి ఆపుచేస్తా' అన్నట్లు, ఆపనిచేసి, చేసినట్లు నవ్వుద్వారా ప్రకటించి వెళ్ళిపోయింది బీ. ఇంతటి స్వల్పవిషయంతో మా ఇద్దరిమధ్య వొక స్నేహభావం ఏర్పడినట్లనిపించింది. ఆమె జీవితం ఆమెది-నాది నాది. మా మార్గాలు వేరు. ఏదో బాధ, బాధని తీసెయ్యాలన్న బాధ, - తీసెయ్యలేనందుకు నాకు బాధ, నా బాధనిచూసి ఆమెబాధ - అంతా ఆ గిరగిరతిరిగే బీ కళ్ళల్లో. తిరిగిపొయ్యే కళ్ళని నిలిపినట్లుగా నవ్వినప్పుడు నిశ్చలంగా మెరిసే ఆమె పళ్ళమధ్య తళుకు— శాశ్వతంగా కదిలిపోయిన మధురక్షణం ఆ అనుభవం.

కుటుంబరావింట్లో గడిపిన ఆ రెండుమూడురోజులూ, లోలోన యిట్లాంటి ఆలోచనలు సాగించినట్లుగుర్తు. పనికాగానే

వెళ్ళిపొయ్యాను. 'బీ' విషయం మరిచిపొయ్యాను కూడా.

నాలుగేళ్ళ తర్వాత మళ్ళా హైదరాబాదు రావడం జరిగింది. కుటుంబరావింట్లో శుభకార్యం. నాకు వేరే పని కూడా వుంది. బీ కనపడ్డంలేదేం? అని అడిగాను. ఏడాది క్రితం మహబూబ్ అనే వొక ముస్లిమ్ కుర్రవాడిని వివాహం చేసుకుందిట. అత్తవారింటికి వెళ్ళిందిట.

"లేపొస్తుందంటండి" అన్నాడు పనికుర్రాడు మరెన్న. వెనక బీని కసిరి గదిలోంచి పంపించి తలుపేసింది పేడే. వీడూ ఎదిగాడు. కంఠం బరువైంది. క్రాప్ పెద్దగా పెంచి వెనక్కి దువ్వాడు. నుదుటిమీద పడే వెంట్రుకలని వెనక్కి తోసి వెయ్యడం, వాటిని ముందకులాగి. మళ్ళా వెనక్కితోసెయ్యడం— అది వాడికి సరదా, గోడవెనక్కి నక్కి సిగరెట్టు పీలుస్తున్నాడు. అది నే గ్రహించినటు తెలుసుకుని, కాస్తంత సిగ్గుపడి నవ్వుతాడు. వాడినిచూస్తే బీ జ్ఞాపకంవొచ్చింది.

"బీ మొగుడి కేంపనిరా?" అని అడిగాను.

"మోటారుసైకిలుమీద డర్‌బిర్, డర్‌బిర్ మజాయించడము" అని నవ్వుతున్నాడు.

"నవ్వు దేనికిరా?"

"అదేమో ఎనకాల కూర్చుంటుందండి. ఓ-దర్‌బర్, దర్‌బర్‌మంటూ వూరంతా కజాయింపండి" అని నవ్వుతూ గోడవెనకనక్కి సిగరెట్టుదమ్ముతీస్తున్నాడు పనికుర్రాడుమరెన్న 'మజాయింపుట', 'కజాయింపుట' — ఏవో క్రొత్త ప్రయోగాలు నామీద పడేస్తున్నాడు యీ బాలభాషాకోవిదుడు, మరి!

నాకు నిజంగా బీని, భర్తని చూడాలనుంది. బీకి పెండ్లి యిందనగానే, చిన్నప్పుడు నే చూసిన ముస్లింల పెండ్లిండ్ల తంతు-దృశ్యాలు జ్ఞప్తికొచ్చాయి—మేలి ముసుగులు, గుర్రాల మీద ఊరేగింపులు, మల్లెపూలదండల్లు—షహనాయి వాద్యం—ఘాటైన పరిమళాలు— గ్యాస్ లైట్ వెలుగుల్లో ముసుగు మధ్యలో మెరిసిన లేతనవ్వులు, నోరువిప్పితే అందులో వజ్రాలని దొంగిలించుకుపోతారన్న భయంతో బిగించిన పెదవులు.

బీ భర్తకి భారతభూసేనలలో పనిట - కుటుంబరావు చెప్పాడు. కొంతకాలానికి ఆమె భర్తకి పెద్ద పదవి దొరుకుతుంది. భర్త సైన్యాన్ని అటూయిటూ నడుపుతుంటే, ఆమె వాటిని సంజ్ఞలుచేసి నిలిపివేస్తుందా? ఆ దంపతులు గుర్రాల మీద స్వారీచేస్తారా? వెనకటి యుద్ధాలలో, గుర్రాలు, ఏనుగులు. ఇప్పుడు టాంకులు, మోటార్లు. బీ భర్తకు వొక మోటార్ సైకిల్ వుందిట. దానిమీద అతివేగంగా ప్రయాణం చేస్తూవుంటాడట - భార్యని వెనకాల సీటుమీద కూర్చోబెట్టుగుని.

కాని మొర్నాడు, అత్తవారింటినుండి బీ రాలేదని మరెన్న చెప్పాడు.

"ఎందుకనో?"

"అసలు వొకచోట వుంటేగదమ్మీ. ఆ మోటారు సైకిలుమీద, దాన్ని ఎనక కూకోపెట్టుగుని, చర్ పర్, చర్ పర్, గర్ బర్, గర్ బర్ మంటూ లగాయించడంతోటే సరి పోతుందండి" అన్నాడు మరెన్న. మరికొన్ని ప్రశ్నపరా

గాలు నా నెత్తిన రుద్దుతూ, ఆమొర్చాడు నేను బైలుదేరి వొచ్చేశాను.

నేను ఇంటికొచ్చిన నెలరోజులకి కుటుంబరావు వ్రాసిన ఉత్తరంలో బీభర్త మోటార్ సైకిలుమీద వెడుతూ ప్రమాదవశాత్తు సైకిలుమీదనుండి ఎగిరిపడి, గాయాలవల్ల హాస్పటల్‌లో మరణించాడన్న వార్త చూసి దిగులుపడ్డాను. వెనక సీటుమీద బీకూడా వుందిట. ఆమెకూడా పడిందిట. ఒకటి రెండు చిన్నగాయాలు తగిలాయిట, కాని పెద్దప్రమాదం జరగలేదుట.

(ఏం జరిగిందో ఊహించవచ్చు. యువకులకి వేగంగా ప్రయాణంచెయ్యడం అంటె చాలా సరదా. కదలిక, పురోగమనం, వేగం— వీటిని కాంక్షిస్తుంది యౌవ్వనం.) భర్త మోటారుసైకిలుమీద వెళ్ళినప్పుడల్లా తనూవస్తానని, వెనక సీటుమీద కూర్చుని, ప్రయాణం చేస్తూవుండేది. అతివేగంగా వెడుతుంది మోటారుసైకిలు. పడికి పడిపోకుండా అతని బుజాలు గట్టిగా పట్టుగుని కూర్చుని వుంటుంది తాను. శృంగారపు తృష్ణని తాళ్ళుగా పేని అతని మెడచుట్టూ బిగించి ఇంక మోటారుసైకిల్ నిలపమంటుంది. అతను వినిపించుకోడు; ఆ శృంగారం చక్కలిగింతకి ఉద్రిక్తుడై మరీవేగంగా సైకిల్ నడిపివుంటాడు. ముందుచక్రం వేగంగా కదలడం ఆమె చూస్తుంది. అందులో చెయ్యిపెట్టడానికి అందదు. అందులోనో వెనకచక్రంలోనో, కాలుపెట్టివుంటుంది— ఏమో! మొత్తానికి నడుస్తున్న సైకిల్‌ని నిలిపేయత్నం చేసివుంటుంది.

ఆ ఊగిసలాడ్డంలో భర్తపట్టు సడలివుంటుంది. వేగంలో మతిపోయి, ఏ మలుపుతిరగడంలోనో యంత్రంపట్ల ఆధ్వర్యం విస్మరించి, సైకిల్ తిరగబడి, ప్రమాదానికి గురైవుంటాడు. వేగంగా వెడుతున్న ఆ మోటార్ సైకిల్ని, ఉద్రేకంతో కొట్టుకుంటున్న ఆ గుండెలని, ఒక్కసారి అరికట్టి, శాశ్వతంగా, స్థిరంగా, తనదిగా చేసుకోవాలన్న యత్నం అల్లా అంతమొందిందనుకుంటేనే నాకు తృప్తి. మృత్యువుకి కారణాలు ఏమిటో వేదాంతులు చెప్పొచ్చు. మరో కొత్త కారణం కల్పించింది, 'హాషియా మహాబూబా బీ'! అర్థరహితమైన జీవితానికి అర్థం కల్పించడం తప్ప మానవుడు చెయ్యగలిగిన మహాత్కార్యం ఏముంటుంది?

పెండ్లికూతురుగా 'బీ' ని ఊహించుకున్నాను. తెల్లటి పైజామా— ఆకుపచ్చరంగు పొడుగాటి జుబ్బా— నారింజ రంగు కండువా మేలిముసుగులా తలమీదనుంచి బుజాలపైకి రెండంచులూ జారేటట్లు ఆ పల్చని కండువా మడతలలోంచి ఆకుపచ్చ జుబ్బా—వక్షంమీద వ్రేలాడవేసిన రెండుజడలు, —ఏ అవయవం కేసి చూడనీకండా, గిరగిర తిరిగే కంటికిలో పాప, నిలిచి చూడమని శాసించే పళ్లతళుకు, శాశ్వతంగా నవ్వే శిలాప్రతిమలా విడిన పెదవులతో నిర్మాణమైన విడని మొగ్గలాంటి ఆ చిన్నినోరు, దోవ వెదుకుతూ, గుండ్రటి ఆవరణ చేసుకుంటూ, బెదిరి వెనక్కివెళ్ళి, తెగించి ముందుకొచ్చి, ఒకరికొకరు తోడన్నట్లు వక్షంపై తేసుకుని శిఖరాలని అందుకుంటున్న చిన్ని గుండ్రటి స్తనాలు—రక్తమాంసాల పిల్ల పర్వతద్వాయం నడుమ లోయలో కదలని నదిలా

నన్నటి నేను— హాషిమాబీని పెండ్లికూతురుగా అల్లా ఊహించుకున్నా. మరొప్పుడో వైధవ్యంలో బీ. అదేనంతా ఒకొక్కసారి మండినట్లు, యవ్వనపు శృంగారం ఒకొక్కసారి ప్రజ్వరిల్లి, భూకంపంలా భర్త కోర్కెని చీల్చి, కిందకి పడేసి ఆశక్తితో అతన్ని చంపేసి, మరిడి మింగిలిన అడవిలో ఒంటి వృక్షంలా, ఎడారిలో మతిపోయి మిగిలిపోయిన చెట్టువేరులా, చంద్రబింబాన్ని కామించి గంతి మరి కిందికి దిగిరాని సముద్రం కెరటంపై తుంపరలా — ఎక్కడో హిమాలయ మంచుశిఖరాన ఇరుక్కుపోయిన తెల్లమేఘంలా 'బీ' నా ఊహలో నిల్చిపోయింది. పెండ్లికూతురుగా, తనూ భర్తా నన్ను చూడ్డానికొచ్చి సలాం చేసినప్పుడు, ఏదేనా కానుక ఇద్దామనుకున్నాను. వైధవ్యంలో ఆమెను తల్చుకుంటే అల్లా చూడకపోవడమే మంచిదనిపిస్తోంది. నా కెందుకీబాధ!

భర్త చనిపోయింతర్వాత బీని కుటుంబరావు చూశాడుట — నేను మరోసారి హైదరాబాదు వెళ్ళినప్పుడు చెప్పాడు. వాళ్ళ పాతింట్లో కిటికీ వెనక నిలబడి, సంధ్యకేసి చూస్తూవుందిట. నల్లజుబ్బా. అక్కడ చిరిగిన తెల్లకండువా ముసుగులా జడ మీద కప్పివేసి నిలబడిందట. అతన్ని చూడగానే గుర్తించినట్లు ఓపిగలేని మందహాసంలో, పళ్ళతళుకు, పెదవుల వెనక వికసించని పుష్పంలో పుప్పొడిలాగ ముక్కలైపోయిందిట. "నువ్వు చెప్పింది నిజమే. కంటిపాప గుండ్రంగా తిరుగుతున్నట్లు కనబడుతుంది" అన్నాడు కుటుంబరావు.

ఆ దృశ్యంకూడా నే చూడకుండా చేసిన విధికి లోలోన కృతజ్ఞత చెప్పుకున్నాను. విధిని వెక్కిరించనివ్వారయా, తిట్టని

పొరపూ లేదు నాకు విశేషపట్ల గురి లేదు. కాని యీ వొక్కసారి దాని వునికిని గురించి, జోహారు చెప్పదలుస్తున్నాను.

కుటుంబరావుకి అక్కడనుంచి మరో ఊరు బదిలీ అయింది. వెళ్తూ నా పని ముగిసేవరకూ తన యింట్లోనే వుండ వలసినదిగా ఏర్పాట్లన్నీ చేసి, పనికుర్రాడు మారెన్నని ఒప్ప గించి వెళ్ళాడు. ముందుగదిలో ఫోన్ లేదు. వీధిలో వెనక వున్న మాంసం దుకాణం, చెట్టు లేవు. ఇప్పుడక్కడ వొక టీ దుకాణం అవతరించింది. రాత్రీ పగలూ, గ్రామఫోను పాటలు లవుడ్ స్పీకరులోంచి బిగ్గరగా వినిపిస్తుంటాయి. ఆలోచన తోచనివ్వని ధ్వనులు. ఒకటి రెండు రోజుల్లోనే దానికి అల వాటుపడిపోయ్యాను. ఆ దుకాణం రోతగా తోచినా, ఎందుకో అది దగ్గర్లో వుండటం కాస్తంత ధైర్యంగా, ఆసరాగా కూడా వుండేది. అయిష్టత వున్నా వాటితో కూడా సమాధానపడి, వాటిన్నిటినీ తనవిగా చేసుకుంటూ బాబోలు ఘూనవున్నది. [illegible]

టీ దుకాణం ముందు సైకిలాగింది; వొక మోటారు సైకిలాగింది. ఇద్దరు మనుష్యులు దిగి లున్నారు. వాటిని పరీక్షగా చూస్తున్నారు. బీ జ్ఞాపకం వొచ్చింది. ఆ యంత్రాలతో చెలగాటం ఆడి వినోదించేవాళ్ళు లేరు కదా. బీ ఇప్పుడు ఎవరి కళ్ళకీ వెళ్ళడంలేదని చెప్పాడు కుటుంబరావు. నా కామెని చూడాలనివుంది ఎందుకో! చూస్తే బాధగావుంటుంది నిజమే. బాధపడటంలోకూడా కాస్తంత ఆనందం పొందాలనిపిస్తుంది. త్రాచుపాము పడగపైగుర్తు, సముద్రం లోతులో ముత్యపు చిప్పలో ముత్యం, పౌరాణికయుగంలోని జలచరం నుదిటి

మీాద వజ్రం, జుగుప్సకలిగిస్తాయి, ఆకర్షిస్తాయి. పాముని పెంచింది క్లియోపాత్ర. ముళ్ళపొద నీడలో వెన్నువాల్చింది ఈజిప్టురాణి నెఫెర్ టిటి. కత్తిని తన రక్తంలోముంచి జాబు వ్రాసింది ఝాన్సీ. ఈనాడీవి 'బీ' కి సాధ్యంకావు ఆమె చరిత్రకట్టలవెనక స్త్రీ. జమునావొడ్డున పాడుపడిపోయిన మహల్‌లో మూలగదిలో గులాబిపూలమధ్య మొహం దాచుగుని, ఎర్రటి సంధ్యాలావణ్యాం చూసి ఎర్రటిపెదవి కొరుక్కుని, కారిన రక్తంచుక్కలని రాని ప్రియుడికోసం, తన గుండెవలె, ఆ చుక్కలు గడ్డకడుతుంటే చూసి విషాదంలో జారిన కన్నీటిబొట్లద్వారా, గడ్డకట్టనీకుండా, కామంతో శోకిస్తున్న చారిత్రిక జనానాలోంచి విముక్తఅయిన ముస్లిం కన్య బీ. శాసించేటందుకు రాకొమారులు లేరు యీనాడు; జయించేటందుకు రాజ్యాలు లేవు; ఎక్కేటందుకు పల్లకీలులేవు. భగ్నంచేసేటందుకు ప్రేమించే హృదయాలు గుర్రాలమీాద స్వారీచేస్తూ రావు. ఆ దొరికిన వొక్కదాన్ని, ఆ యంత్రంలో పడేసి చంపేసింది.

టీదుకాణంలోంచి తిన్నగా నాగదికొచ్చాడు కొత్తగా పరిచయంఅయిన రాజన్నగారు.

"పాపం! బీ ఎల్లావుందో చూశారా?"

"ఆ మధ్య చూశాను – రెండునెలలైందేమో"

"దానికేం నిక్షేపంలావుంది" అన్నాడు.

"అంటె?"

"మాయింటికొచ్చింది చూడ్డానికి."

"దిగులుగావుందా?"

"దిగులేం తెగులు. ఆటీన్ రాణిలాగుంది. పైగా మా గోడగడియారం తగలేసింది."

"అంటే?"

"మాదో పాతది, గోడగడియారం వుందిలెండి. మా వాడు కీ ఇచ్చి, అద్దంతలుపు వెయ్యడం మరిచినట్లున్నాడు. బీ వెళ్ళి అందులో చెయ్యెట్టి, పొడుగాటి తీగకివుంటుందే పెండ్యులమ్‌బిళ్ళని కదిపినట్లుంది. ఏంచేసిందో నే చూడలేదు. మొత్తానికి ఆ గడియారం కాస్తా మూలపడింది" అన్నాడు రాజన్న.

నాకు నవ్వొచ్చింది – ఆపుగున్నాను. పాడైంది మన గడియారం కాదుగా – నవ్వితే ఆయనకి కోపం రావొచ్చు.

"అన్నీ అట్లాంటి పన్లే. ప్రతిదాంట్లో వేళ్ళుపెట్టడం, చెడగొట్టడం, వేళ్ళు విరగకొట్టుకోడం" అన్నాడాయన.

"మరంతే – ఆ పిల్ల జీవితం? భవిష్యత్తు మాటేమిటి?" అన్నాను.

"ఏమో, ఎవడికి తెలుసు. వాళ్ళమ్మ మిషనుకుడుతుంది. ఇదికూడా ఆ పని నేర్చుకుని, గడుపుకుంటుంది – ఏదో ఉపాధి దొరక్కపోదుగా" అని వెళ్ళాడు రాజన్న.

తరవాత, పనిక్రాడు మల్లెన్న నడిగాను బీని గురించి. మల్లెన్న తన చెయ్యి బోర్లతిప్పి చూపించాడు.

"చూడండి" అన్నాడు.

"ఏముంది ? ఏమీ కనబట్టంలేదే !" అన్నాను.

"ఇప్పుడంతా సాఫైపోయిందిలెండి– అబ్బో! – వెనక– నాలుగైదేళ్ళయిందండి.—దొడ్లో ఆ వరండా ముంగల మెట్లు

న్నాయి చూశారు— ఆడ కూర్చుని ఫినైలుతో నేల తుడు స్తుండానండీ. గుడ్డపీలిక ముంచి చేదునుకు తుడుస్తుండా. ఆడ కొచ్చింది బీ— నా చేతికేసి చూస్తూ నిలబడింది. 'ఆగు, పో, అవతలకి' అన్నానండి. గిరగిర తుడుస్తుంటే, నా చేతి మీదికి గెంతి, కాలుతో తొక్కిందండి. 'అమ్మో చచ్చా' అన్నానండి. ఫినైల్ గొట్టం బుడ్డి పైకెత్తి, నెత్తిన పెడదా మని తరుముకెళ్ళానండి. సర్ కీర్, బక్ కిత్ మంటూ, 'ఓ దౌడు తీసిందండి" అని ప్రత్యేకమైన వాడి భాషలో కొన్ని అక్షరాల్ని పైన ధ్వనులతో మేళవించి వర్ణన చేశాడు మరెన్న.

"భర్త పోయిన తర్వాత, ఆమెను చూశావా?"

"లేదండి. మొగుడు చచ్చి తోటకి రారండి హాళ్ళు."

"మరి రాజన్న గారింటికి వెళ్ళిందిట."

"కూరకో, పచ్చడికో ఆళ్ళమ్మ పంపిస్తుంటుందండి."

"ఇప్పుడు వూళ్ళో లేదా?"

"లేదండి"

"ఏమైందో?"

"హాయిగా మరో సాయిబుని పెండ్లి చేసుకుందండి."

"అదెప్పుడు?"

"రెండు నెల్లయిందంటండి. అదుగో మసునుకుట్టు మస్తాన్ చెప్పాడండి."

"నిజంగా!" అన్నాను ఆశ్చర్యం ప్రకటిస్తూ.

"అవునండి. మలబార్ సాయిబంట. హాఫీజంటండి ఆడి పేరు. ఇమానం నడుపుతాడంటండి. ఆణ్ణి చేసుకుందీ."

"వారి పెళ్ళి నువ్వు చూడలేదా?"

"పై ఊళ్ళో స్నేహం కలిసిందంటండి. కసిబిసిగా, బిగిజిగిగా, గప్‌చిప్‌గా చేసేసుకుందంటండి— ఇమానంలో తర్‌మర్ పర్‌మర్‌గా తిరగొచ్చునని." అంటూ పనిమీద వెళ్ళాడు మరెన్న.

నాకు నవ్వొచ్చింది—బీ మళ్ళా పెండ్లిచేసుకుందన్న వార్త వినగానే, ఏదో కొంతభాగం తగ్గినట్లనిపించింది. కన్య జీవితం మాతృత్వంలోగాని సంపూర్ణమవదు. అందుకనే, కథలలోన్నూ, నవలల్లోనూ, విడివిడిగావున్న నాయికా నాయకలను జోడాలుగా కేటాయించవల్సిందిగా రచయితని శాసిస్తాడు పాఠకుడు. వివాహంలో వారికథ సమాప్తం కావాలి. తరవాత వాళ్ళు ఎట్లావున్నదీ, ఏం చేసిందీ, అతను ఊహించుకోగలడు. తర్వాత ఏముంటుంది ? వారికి సంతానం కలుగుతారు. పెంచి, పెద్దలని చేసింతర్వాత, తలిదండ్రులు జీవితం చాలించుకుంటారు.

యుక్తవయస్సులో ఎవరేనా పెండ్లికానివారున్నారంటే, వారిపట్ల సమాజానికి బాధ్యతవుండితీరుతుంది. వారి,నో ఇంటివారినిగా చేసేవరకూ సమాజం నిద్రపోదు. నాలో వున్నది యీరకం తృప్తికాదు. వివాహం చేసుకోవడంలో 'బీ' వ్యక్తిత్వం బైటపెట్టింది. ఆమె చాలా బీదది. నేను ఎదిగింతర్వాత చూడకపోయినా, పెద్ద చక్కంది కాదనే అనుకుంటాను. రోడ్డు ముగిసింతర్వాత ఊరనతల వానకి తడిసిన మన్నుగుట్టలు 'బీ' లాంటి స్త్రీలు. తోచక చేతులో నో ముద్దని తీసుకుని కాలక్షేపానికి దాన్ని కదిపి, దువ్వి, నొక్కి వొక ఆకృతి తెస్తాడు అటు నడిచిన పురుషుడు. ఎండకి గట్టిపడి

ఆ రూపం ప్రతిమగా నిలిచిపోతే వూళ్ళోకి తీసికెళ్ళి వొక చూరుకింద పెడతాడు. బొమ్మ పగిలి విడుతుంది. అందులోంచి మరోబొమ్మ బైటపడొచ్చు, ఏమీ లేకపోనచ్చు. ఈసారి నాకు 'బీ' ని చూడాలనివుంది. కాని వాళ్ళు హైదరాబాద్‌లో లేరు. భర్తకి ఔరంగాబాద్ విమానాశ్రయంలో పనిట. అక్కడికి వెళ్ళారు. ఆమె తల్లికూడా అక్కడికే వెళ్ళిందిట.

నేనూ మా ఊరువెళ్ళిపొయ్యాను. 'బీ' కి పెండ్లి కాగానే ఆమెపట్ల కుతూహలంకూడా సన్నగిలింది. ఆమెని గూర్చి ఆలోచించడంకూడా జరగడంలేదు – ఎప్పుడేనా ఆకాశంలో విమానం వెడుతూ చేసేచప్పుడుకి, పైకి చూసినప్పుడు తప్ప.

రెండుమూడు నెలలకిగాని మళ్ళా హైదరాబాదు వెళ్ళే అవకాశం కలగలేదు. బదిలీఅయిన కొత్తఊరు కుటుంబరావుకి సరిపడలేదు. అతని ఆరోగ్యం బాగుండలేదు. మళ్ళా తనని హైదరాబాదుబదిలీచెయ్యవల్సిందిగా దరఖాస్తుపెట్టుకున్నాడు. దానికేమీ సమాధానం వొచ్చినట్లులేదు. ఆరోగ్యం కోలుకొనే నిమిత్తమై రెండునెలలు శెలవుపెట్టి హైదరాబాదు వొచ్చేశాడు. చికిత్సనిమిత్తమై హాస్పిటల్‌లో చేరాడు. చూడ్డానికి రమ్మంటే వెళ్ళాను.

కుటుంబరావుకి విశ్రాంతి కావాలన్నారు డాక్టర్లు. విశ్రాంతి కావాలన్న డాక్టర్లంటే నాకిష్టం. ప్రపంచంలో అరిష్టాలన్నీ అందరూ విశ్రాంతిలేకుండా, పనిలో నిమగ్నులుకావడంవల్లనే సంభవిస్తాయనుకునేవాళ్ళలో నేనొకణ్ణి. ప్రతిసంవ

త్వరం వొక్కరోజేనా, ప్రతివ్యక్తి తనుచేసేపని నిలిపివేసి, తమాయించి, తన్నుతాను సింహావలోకనంచేసుగుని ప్రయోజనం కోరకుండా, ప్రపంచాన్ని తిలకిస్తే సత్ చిత్ ఆనందాలు సమకూరుతాయనుకుంటాను.

ప్రపంచం నామాట వినదు. ఈ ముక్కలు ఎందరెందరో చెప్పారు. ఏ వొకరిద్దరు ధన్యజీవులో తప్ప, యీ బోధ ఎవ్వరూ పాటించరు. గోళాలు తిరిగిపోతున్నాయి. భూమి తిరిగిపోతూంది. ఎవ్వరూ ఆపలేరు. సమాజాలు కదిలిపోతున్నాయి. మనిషి నిత్యకర్మ అనే చక్రంలో నలిగి తిరిగిపోతున్నాడు. ఆచక్రం అతను తయారుచేసుకున్నదే. 'బీ' లాంటి వారెవరేనా అపుదామని చెయ్యిపడితే, ముక్క వూడిపడుతుంది. మధ్య నాకెందుకు?

కుటుంబరావున్న వార్డుపక్కగదిలో మినుకుట్టు మస్తాన్ వున్నట్లు, మరెన్నవల్ల తెలిసింది. చూడ్డానికి వెళ్ళాను. ఏమిటో మినుకుట్టేవాళ్ళు సన్నగావుంటారని నా ఊహ. అతనిపేరు మస్తానైనా, మినుకుట్టు మస్తాననే అనబుద్ధేస్తుంది ఎందుకో. సన్నగా వున్నాడు. చిరుగుల జుబ్బా - టోపీ. లోతుకుపోయిన కళ్లు, ఎదిగినగడ్డం, మధ్య వొక పన్నులేదు. మాటికి ఇరుప్రక్కలా కాపలాకాస్తున్నట్లు లోతైనగీతలు, నీరసంగా కిందికిచూస్తూ, నవ్వుతూ మాట్లాడతాడు.

అతనికి కీళ్ళజబ్బుట - ముఖ్యంగా మోకాళ్ళు పట్టేస్తాయుట. మోకాలుచిప్పలపై ఏవో రబ్బరుగొట్టాలు తగిలించారు. ఇప్పుడు కొంచం మెరుగేట - నడవగలుగుతున్నాడుట. ఇంక నాలుగైదురోజుల్లో ఇంటికి వెళ్ళిపోతాడుట.

"ఊరికే రాత్రి పగలు, మిషనుకుట్టడంవల్ల కాళ్ళు పట్టేశాయేమో — పోనీ కొంతకాలం చేతిమిషను వాడ రాదూ?" అని వోదారుస్తూ మాట్లాడాను. మరెన్న నవ్వు తున్నాడు.

"ఈడొక్కడేనంటండీ, కస్ పిస్, కస్ పిస్ మని మిషను తొక్కడం – బోలెడంతమంది లేరంటండీ – ఆళ్ళందరూ కాళ్లు పట్టి చస్తున్నారంటండీ – ఈడి కర్మ!"

నిజమేనన్నట్లు మస్తాన్ నవ్వుతూ తనకాళ్ళకేసి చూసు కుంటున్నాడు.

చేతులతో కాళ్ల మీద రబ్బరుగొట్టాలు సరిగ్గా సర్దు తున్నాడు. ఎడమ చెయ్యి వెనకభాగాన మానిపోయిన దెబ్బ గుర్తు కనబడింది. ఆ దెబ్బకేసి చూశాడు మస్తాన్. నవ్వాడు. ఏమిటన్నట్లు చూశాను.

"ఇది ఔరంగాబాద్‌లో జరిగిందండి. ఆ మధ్య అక్కడ మిలటరీవోళ్ళ మిషన్లు వేలం పాడుతున్నారు. చవకగా కొను క్కుందువుగాని రమ్మందండి 'బీ'. సరేనని వెళ్ళాను."

"ఎట్లావుంది 'బీ' ?"

"బాగానే వున్నారండి. రేకుల గది వొకటుందండి. అందులో తనూ, హాఫీజు వుంటారండి. వెనక మరో చిన్న గది. అందులో వాళ్లమ్మ. ఏదో గడించి పడేస్తాడండి. అయినా అలవాటుచొప్పున వాళ్లమ్మ మిషను కుడతావుంటుందండి. ఆచుట్టుపక్కల ఇళ్ల వాళ్ల చిరిగిన బట్టలు అయ్యి, మరమ్మతు చేసిపెడుతూ వుంటుందండి."

"మరి బీ కి కాలక్షేపం ?" అన్నాను.

"మొగుడుతో షికార్లండి. ఆళ్ళకో జీపుందండి. అందులో..."

అతని మాట పూర్తిచెయ్యకుండా ఆ వాక్యాన్ని అందుకున్నాడు మరెన్న.

"తర్‌బిర్, తర్‌బిర్ మంటూ మొగుడితో షికార్లండి" అని నవ్వుతూ పూర్తిచేశాడు మరెన్న.

"విమానంలో వెళ్ళరా?"

"నాకేం తెలుస్తుందండి. రెండురోజులే నే వుంట. ఓ రోజల్లా వేలంపాటతో సరిపోయిందండి. మొగుడు - హాఫీజు విమానం నడపడం నేర్చుకున్నాడండి. అందులో కొత్తవాళ్ళకి నేర్పుతానికి ఎక్కించుకుపోతా వుంటాడటండి. ఆడోళ్ళని రానీరంటండి."

"మరి నువ్వెక్కావా?"

"లేదండి."

"మిషను కొన్నావా?"

"కొన్నానండి. ఆళ్ళగదివెనక నుండువాలో పెట్టి మిషను తొక్కి రైలు చూస్తున్నానండి సాయంత్రం. బీ వొచ్చి తొక్కుతుంటే ఆ చక్రంలో చెయ్యిపెట్టి వెనక్కి నెట్టిందండి. పై బెల్టువూడి, నా వేళ్ళు సూదికింద కుట్టడిపోయాయండి. అదండి యీ దెబ్బ" అని చేతి వెనకభాగంకేసి దిగులుగా చూస్తున్నాడు.

"మా బాగా అయిందిలే" అన్నాడు మరెన్న. మస్తాన్‌కి వో పాతలాల్చి పంపించాను.

"కుట్టమంటారాండి?"

"లేదు, నువ్వుతోడుకోక్కా" అన్నాను. అందరం నవ్వుకున్నాం.

ఆ సాయంత్రం హోటలుకెళ్ళి కడుపార భోజనం చేశాను. హాస్పిటల్‌లోంచి బైట పడగానే, మనం ఇంక బ్రదికి వున్నందుకు దైవానికి కృతజ్ఞత చెప్పుకుంటాం. నీళ్ళు పోసు కోడం, తినడం, నిద్రపోడంలాంటి దినచర్య మరెంత తీక్షణంగా వుత్సాహంలో జరుపుతాం. సినిమాకుకూడా వెళ్ళాను. ఆ సినిమా ఏమీబాగాలేదు. కాని నేను చాలా ఆనందించాను. ఆ ఆనందం అంతా నాలోవున్నదే అని నాకు తెలుసు.

ఆ మొర్నాడు కుటుంబరావు హాస్పిటల్‌నుండి విడుదలయి, యింటికొచ్చే యేర్పాట్లు చేస్తున్నాం.

మరెన్న ఎక్కడా అయిపులేదు. పక్కగదిలో మస్తాన్ కూడా కనబడలేదు. ఏమయ్యారు? రాత్రి విడుదలయి ఇంటికి వెళ్ళాడా మరెన్నని తీసుగుని? ఏమో, డాక్టర్ని అడగాలనుకున్నా. ఆయన ఇంకా రాలేదు. ఈలోగా ఏర్పాట్లు పూర్తయి యింటికొచ్చేశాం.

మరెన్న లేకపోతే ఇంట్లో పనికి కష్టంగావుంది కుటుంబరావుకి. ఆ వీధిలో దుకాణంలోవుండే గాలిబ్ తనకూతుర్ని చిల్లరపనులకి పంపించాడు. ఆ పిల్లపేరు 'ఖైరున్నిసా'. నల్లగా వుంటుది. చెవులకు పోగులుంటాయి. కోలమొహం. బుగ్గమీద పచ్చబొట్లు. చలాకీగా వుంటుందికాని ఎక్కువ మాట్లాడదు.

బ్రెడ్ పట్టుగురమ్మని పంపించాడు కుటుంబరావు. నేను స్నానంచేసి, కిటికీముందుకూర్చుని పత్రిక చదువుకుంటున్నాను.

రోడ్డుమీాద టీ దుకాణంనుండి సంగీతం గంద్రగోళంగా విన బడుతూంది. దానికితోడు మరో సినిమాలారీలోంచి పాటలు లవుడ్‌స్పీకర్‌లో భీకరంగా పోటీచేస్తూ వాతావరణాన్ని కల్లోల పరుస్తున్నాయి. ఆ గంద్రగోళంలో నా మనస్సెందుకో ప్రశాంతంగావుంది.

ఒక్కసారి ఆ ధ్వనులు నిలిచిపోయ్యాయి. అంతా నిశ్శ బ్దంగావుంది. లయ, క్రమం తప్పినట్లు నాకు చీకాకేసింది. ఆ పాటలు నిలిచిపోతే పిచ్చెత్తినట్లయింది. టీదుకాణంకేసి చూశాను. జనం గుమిగూడారు. నిశ్శబ్దంగా వున్నారు.

ఆ గుంపులో 'కైరున్నిసా' చేతిలో పొట్లం పట్టుగుని నిలబడివుంది. ఇంటివైపు పరుగెత్తుకొస్తోంది. ఏమిటో చూద్దా మని నేనూ లేచి బైటికి రాబోతున్నాను. ఆ పిల్ల గబగబ వొగరుస్తూ వచ్చింది.

"ఏమిటది?"

"బీ చనిపోయిందట" అన్నది.

నేను, కుటుంబరావు వొక్కసారి 'ఆ ' అని నిలబడి పోయ్యాము.

"అడుగో మరెన్న" అని రోడ్డుమీాద గుంపుకేసి చూపిం చింది. మేం గబగబ రోడ్డుమీాది కెళ్ళాం. మరెన్న వాడి వెనక కుంటుకుంటూ మిషనుకుట్టు మస్తాను వొస్తున్నారు.

"ఏం జరిగింది?"

మెల్లిగా నడుచుకుంటూ వొచ్చి, వరండాలో బల్ల మీాద కూర్చున్నాడు.

"విమానంలోపడి చచ్చిందండి – బీ" అన్నాడు. వివరాలు చెప్పమన్నాం.

"నిజం భగవంతుడికి తెలియాలండి. హాఫీజు మరొక మ్మాయిని చేరతీశాడంటండి. దానికికూడా విమానంలో పని టండి. అందులో వెళ్ళేవాళ్ళకి టిఫిన్, టీ అయ్యీ యివ్వడం టండి. దాన్నికూడా తర్ఫీదుకోసం తిప్పమన్నారంటండి. హాఫీజ్ ఆ పిల్ల నెక్కించుకుని పోతూంటం బీకి నచ్చలేదండి. అదంతా వొట్టిది – ఆడోళ్ళని విమానం ఎక్కనివ్వరు. ఆ పిల్లతో ఆ మిసమీద షికార్లు తిరుగుతుండావు, వొల్లకాదని మంద లిస్తే ఆడు వినడంలేదంటండి. హాఫీజ్, ఆ కొత్తపిల్ల జీపులో తిరగడం – సాయంత్రాల విమానంలో ఎల్లడం చూసి 'బీ' కి బిసెక్కిందండి.

ఆ సాయంత్రం విమానం ఎగిరేచోటకి బైలుదేరా డంట హాఫీజు. నేనూ వొస్తానంది 'బీ'. వల్లకాదన్నాడు. వొచ్చి తీరతానంది. హాఫీజు లగెత్తుకుపొయ్యాడు. ఆడెనకాల బీ పరు గెత్తింది. అళ్ళమ్మ పోమాకే, ఆ చచ్చినోడితో, నీకేం కతుకు అంటానే వుందంట — యిది..."

"...వో దిగడదిగడమని దేవుడు" అన్నాడు మరెన్న. అతన్ని చెప్పనీమని మరెన్నని మందలించాడు కుటుంబరావు.

"ఇంకేముందండి, విమానాలకాడ ఎవ్వరు లేరంటండి. వో విమానంలో హాఫీజు ఆ నేర్చుకునే మార్వాడీపిల్ల ఎక్కా రంటండి. తలుపులేశారట. బీ పరుగెత్తుకుంటూ విమానంకాడి కెళ్ళిందండి. విమానం కదిలిందంట. నిలపమంది 'బీ'. పరు గెత్తుకుంటా, పైకి ఎగిరి గది తలుపు పట్టుకోబోయి, చెయ్యి

జారి కిందపడి చచ్చింది అంటుందండి ఆ మార్వాడీపిల్ల "అనేం లేదు. విమానంముందుగా నిలబడింది. విమానం కదిలింది. అది తప్పుకోలేదు. దాన్ని గుద్దేసి సర్రున వెళ్ళింది-ఫర్లాంగు వెళ్ళాక నిలిపాను. దిగిచూసేసరికి ఎక్కడా మనిషి ఐపులేదు, అంటాడు హాఫీజు. నిజం భగవంతుడికి తెలియాల. మొత్తానికి సచ్చిందండి - పసందైన పిల్ల పాపం..." అని మస్తాన్ తన మోకాలికేసి చూస్తున్నాడు.

కుటుంబరావు కళ్ళల్లో తడి చూశాను. అప్రయత్నంగా నా కళ్లుకూడా తడిశాయి. రుమాలుతో తుడుచుకున్నాను.

"హాఫీజు అది సావాలనే ఇమానం పోనిచ్చాడండి. అందుకనే ఆణ్ణి పట్టుకున్నారు పోలీసోళ్ళు. ఆణ్ని, ఆ పిల్లనీ..." అన్నాడు మరెన్న.

"ఏముందండి - ఆడు గోల - నాకేంలేదు బాబో అని ఏడుస్తాడు. అది ఆపుచెయ్యమంటే, అదంతా వేళాకోళం అనుకున్నాడుటండి. నిజంగా చస్తుందని కల్లోకూడా అనుకోలేదన్నాడండి. ఆళ్ళిద్దరినీ అరెస్టుచేశారండి. బీ తుక్కుతుక్కు అయి, మనిషెక్కడా కనబడలేదండి. తెల్లవార్లు లైట్లేసుగుని వెతికి, తెల్లారగట్ల, పొదల్లో దానిబట్టల పీలికలు, మిగిలిన వాటినీ తెచ్చి భద్రంచేసి. గుర్తుపట్టేనిమిత్తం తెలిసినవోళ్ళని పట్టుకురమ్మని, పోలీసోళ్ళని కారులో పంపితే, నేనూ - నడవలేను కదండి - సాయంగా మరెన్న, రాత్రి కార్లో బైలుదేరి మధ్యాహ్నానికి చేరుకున్నామండి. గుర్తుపట్టాంపండి. ఆణ్ణి విడిచిపెడతారంటలెండి - పెద్ద పోలీసుదొర చెప్పాడండి. 'బీ'

పోతాపోతా నన్ను విమానం ఎక్కించి మరీపోయింపండి - ”
అని నవ్వి మౌనంలో పడ్డాడు మస్తాన్.

“...నానూ ఇమానంలో తస్ బిస్ గస్ బిస్ మంటా, జుయ్ గుయ్ మంటా వొచ్చేశానండి అదుగో ఆ పోలీసు దొర గారితో......” అని పూర్తి చేశాడు మరెన్న.

టీదుకాణం సంగీతాలు మళ్ళా అందుకున్నాయి. గుంపు పల్చబడి, వాళ్ళవాళ్ళ పనులమీద పోతున్నారు. నిత్యజీవితం గిరగిర తిరుగుతూ కొనసాగుతోంది. సూర్యుడు పైకి పోతున్నాడు. నా కా రోజున భోజనం చెయ్యబుద్ధిపుట్టలేదు. కుటుంబరావు, నేనూ కాస్తంత బ్రెడ్ తిని, కాసిని పాలుతాగి పడుకున్నాం. సాయంత్రం బైటికినడిచాను. ఆకాశంలో అర్ధచంద్రుడు తెగిన సౌందర్యంతో దిగులుగా మొహం చూపలేక మేఘం వెనక మరుగుపడ్డాడు. వీధిచివర ఇంట్లోకి పరుగెట్టింది కొత్తపనిపిల్ల కైరున్నిసా. ఇళ్ళు, రోడ్డు, చప్పుళ్ళు, మనుషులు వెనక దిగడి పోయ్యారు. అవింక రాతిగుట్టలు - అక్కడక్కడ ఎదిగేవిధం తెలీక మొలిచినచెట్లు. పైన ఆకాశరం, తారకలు. దిగులు తగ్గినట్లయింది. బరువు ఎవరో తీసేశారు. సందేహాలు, శంకలు, ప్రశ్నలు లేవు. నాకర్థమైంది.

విమానాశ్రయం దగ్గరకి పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళింది హాషిమాబీ. విమానంలో ఎక్కి, ప్రయాణానికి సిద్ధంగా వున్నారు హాఫీజ్, శిక్షణపొందుతున్న ఆ అమ్మాయి. విమానం భూమిమీద కదలడానికి సిద్ధపడుతోంది. పైకి లేచే ముందు ఐదారొందల గజాలమేర నేలమీద చక్రాలపై సాగి,

వేగం పూరించుగుని ఆ పైన పైకిలేస్తుంది విమానం. ఆ పరుగుకి సిద్ధపడుతూంది విమానం. దానిముందు ఫాన్‌లో రెక్కలలాంటివి పెద్దపెద్ద రెక్కలుంటాయి. అవి వేగంగా తిరుగుతాయి. తరవాత విమానం కదలుతుంది. హోషిమాబీ విమానంపక్కకి వెళ్ళి పైకి చూసింది. పైన ఎవ్వరూ కనబడరు. విమానంముందుకొచ్చింది. బ్రహ్మాండమైన వేగంతో ఫాన్ రెక్కలు గుండ్రంగా తిరుగుతున్నాయి. నిలపమని కేకేసింది. ఆ చప్పుడులో ఎవరికీ మాట వినపడదు. విమానం కదలబోతోంది. ఆ రెక్కలని పట్టుగుని నిలిపివెయ్యాలి. తనకి తెలిసింది, అలవాటైంది అదొక్కటే సాధనం. చెయ్యిపెట్టి పట్టుకోబోయింది. ఆ చక్రంలో శక్తి ఆమెని గిరగిరతిప్పి, తుక్కుచేసేసి, దూరంగా ఎక్కడో గిరవాటెట్టింది. ఆ మెలో మిగిలిన భాగాలు గుర్తుపట్టటమే కష్టమైపోయింది.

ఆ విధంగా బీ అంతి మొందిందనుకుంటాను. మధ్యాహ్నమంతా చెప్పుకుని కుటుంబరావు, నేనూ యీ నిర్ణయాని కొచ్చాం. కొన్ని విషయాలపట్ల కారణాలు స్పష్టంగా వుండనక్కర్లేదు; తర్కబద్ధమైనవిగా నిర్ణయానికి తరమనక్కర్లేదు. కాని పర్యవసానాన్ని మనస్సు ఆమోదిస్తుంది. ఆ ఆమోదంలో గొప్ప ఆనందం వుంది.

రాయిమీద కూర్చున్నా. నక్షత్రాలు మసగమసగగా కనపడుతున్నాయి. ఎక్కడనుండో ఏ జంతువు అరుపో వినబడుతోంది; ధ్వని నిశ్శబ్దాన్ని కామిస్తోన్నట్లు, పాదాలకింద కీచురాయి శోదిస్తోంది. ఆ నిశీథి ప్రశాంతతలో నా ఊపిరికి

స్థానంలేదు. నిట్టూర్పు అక్కడ వొదిలేసి వెనక్కితిరిగాను అక్కడే వొక రాయిలా స్తంభించి నిలిచిపోతుంది ఆ నిట్టూర్పు.

మృత్యువుతో కథని ముగించడం సుళువే. కథలో ఇమడటానికి అనువైనవిగా సిద్ధంగా లభించవు జీవితంలో సంఘటనలు. కాని బీ కథ సిద్ధంగా అమిర్చిపెట్టిన కథ. దాని కేదో అతికించి, కల్పించి, వ్యాఖ్యానించి, ముగించే అవసరం లేకపోయినా, చటుక్కున స్ఫురించే అర్థంమట్టుకు కనిపించడం లేదు. ఈ కథకేమున్నా అర్థంవుందేమో ఎవరైనా చెబితే సంతోషిస్తా.

ఏదో అంతరార్థం కల్పిస్తేగాని, మనస్సు కుదుటబడదు ఈ ప్రాణి ఏ కొత్తవిషయం సాధిస్తుందో చూద్దామన్నట్లుగా వొక్కొక్క జీవుడిని లోకంలోకి నెట్టుతుంది సృష్టి. తన ఉనికిని పెంపొందించుకోవాలనే సృష్టి అభిలాష, దానికి తోడ్పడేటందుకు ప్రాణులను సృష్టిస్తుంది. ఒక్కొక్క ప్రాణీ వొక్కొక్క సృష్టిరహస్య పరిశోధకుడు. వారివారి కృషి ఫలించిందీ లేనిదీ సృష్టికే తెలుస్తుంది. పెడతోవని వెళ్ళినవారినీ, మిడిసిపడి, అతిగా శోధించినవారినీ సృష్టి మందలిస్తూనే వుంటుంది. తన శక్తికిమించిన శక్తిగల ప్రాణులొచ్చిపడితే భరించలేదు.

అట్లాంటి ప్రాణి, హేమిమాబీ. గుండ్రంగా తిరిగే కంటిపాపల నేత్రాలుగల శారీరక వైచిత్రిని తెచ్చుకుని సృష్టి రహస్యాన్ని శోధించడానికి పూనుకుంది ఆమె. ఆ పరిశోధన స్వరూపం ఎట్లాంటిదో నే ఊహించగలను.

మొత్తం విశ్వంలోవున్న పదార్థం అంతా వొక చిన్న గోళంగా కుదించి వుండేది సృష్టి ప్రారంభంలో. అది ఎందుకు అల్లావుందో, ఎక్కడనుంచి వొచ్చిందో ఎవ్వరికీ తెలియదు. ఉంది. అంతే ఆదిలో దాన్నెవరో గిర్రున తిప్పారు. అది కోట్లసంవత్సరాలుగా గిరగిర తిరుగుతోంది. తిరగడంలో గోళంలోపల పదార్థం అణువులు వొత్తిడికి డీకొని, విడి వేరు వేరు గోళాలుగా తిరుగాడాయి. అట్లా ఒక్కొక్క గోళంలో నుంచి కొన్ని పిల్లగోళాలు వుద్భవించి, పరిభ్రమిస్తూవున్నాయి. విడిపోయినా వాటికి అన్యోన్య ఆకర్షణవుంది. నిర్ణీతమైన దూరంలో మార్గంలో తిరుగాడుతాయి. గోళాలు పెరిగిపో తున్నాయి. కొన్ని విడిపోయి, నుశైపోతున్నాయి. కొన్ని పెద్దవైపోతున్నాయి. విశ్వం పెరిగిపోతూవుంది. విశ్వంలో ప్రతి పదార్థమూ గిరగిర తిరిగిపోతోంది. దాన్ని ఎవ్వరూ ఆపలేరు. మొదట్లో ఏశక్తి తిప్పిందో, ఆ శక్తికికూడా నిలపడం సాధ్యం కాదు. సృష్టి ఆగదు. పరిభ్రమిస్తూ వుంటుంది. విశ్వంయొక్క వైశాల్యం గాంభీర్యంతో పోలిస్తే మానవుడు అల్పుడు. కాని దాని వైశాల్యం, గాంభీర్యం ఎట్టివో ఎంతటివో తెలుసుకోగల మహత్తర శక్తి, అద్భుత చైతన్యం, వొక్క మానవుడికే వున్నాయి. విశ్వంముందు మానవుడి అల్పత్వం ఋజువు కావాలంటే, అది మానవుడి ఊహవల్లే జరగాలి.

కాని, ఇది తెలుసుకోడం వేరు, ప్రత్యక్ష పరిశోధనకి పూనుకుని, ఊహని కార్యంలోకి మార్చడం వేరు. ఆ కదిలి పొయ్యే సృష్టిని, తిరిగే విశ్వాన్ని వొక్క క్షణం ఆపుతా నంటుంది హాషిమాబీ. అంతటిశక్తి యావ్వనానికి తగదు.

అంతటిశక్తిని ఆమె శరీరం వుంచుకోలేదు. దైవానికి సాధ్యం కాని కార్యం ఆమెకి ఎందుకు సాధ్యం కాకూడదో ఆమెకి తెలీదు పాపం. ఈరకం పరిశోధనకా ఆమె నిక్కడికి పంపించటం తగదని తీసుకుపోయింది సృష్టి.

మళ్ళా మనుషుల అలజడి, దుమ్ము, ధ్వని, దీపాలు, గుడ్డవిప్పుగుని నగ్నంగా గెంతుతూవున్న గాలి – యీ నా ఆలోచనల్ని భంగంచేశాయి. అదుగో దూరంగా రోడ్డు మొగ, అక్కడో రాతిబండ, దానిమీద వో కుర్రాడు. పరీక్షగా చూశాను. మరెన్న.

"ఏం మరెన్నా, ఇల్లా కూర్చున్నావు వొక్కడవు ? అయ్యగారిక్కావల్సినవన్నీ చూశావా ?"

"ఊరికినే, ఏమీ తోచక యిట్లా గొచ్చానండి."

"ఏం ?"

"బీని గురించి తల్చుకుంటే దిగులేస్తుందండి."

"అవును పాపం."

జేబులోంచి ఏదోతీశాడు మరెన్న. కాగితం మడత. అది విప్పాడు.

"తెల్లవార్లు తెగవెదికినారంటండి. బీ జాడ కనబడ లేదండి. సాయంకాలం వొచ్చేముందు, నేనూ ఎదికినానండి– దిగమగ గమదిగ పుట్లంట నడుసుకుంటూ ఎళ్ళి, దాని బట్టల పీలికలు అయ్యి, ఆ పొదంట దొరికినయ్యండి. ఆడ పడుందండి– యీ తలవెండ్రుక" అని కాగితంమడతలోంచి నల్లటి పొడు గాటి తలవెండ్రుక అరచేతిలోపెట్టి పైకి చూపించాడు.

"బీ జడలోదండి."

నేనేమీ మాట్లాడలేదు ఏమనాలో తెలీదు.

"దాని జడలోదనెట్లా తెలుసు?"

"చూడండి, వొంకీ లేదండి. ఆళ్ళమ్మది వుంగరాల జుట్టండి – దానిదీ అదేనండి. దానికి వొంకలుతిరిగే ఉంగరాలజుట్టంటే యిష్టంలేదంటదండి. జడ వొంకర్లు తిరగకండా పెన్సిళ్ళు, బలపాలు, నెత్తిన పెట్టుగునేదండి..." అన్నాడు.

నడకసాగించాను. వాడూ లేచాడు. "అయినా మన కెందుకండీ – దేనిజోలికీ పోకూడదండి." అని మరెన్న ఆ వెంద్రుకని నగ్నంగా వీస్తున్న గాలిలో విడిచేశాడు. చంద్రుడి కేసి ఎగిరిపోయింది. దానిలో నగ్నశరీరాన్ని మరుగుపరచుకుంది గాలి. వెనకటి కథలకి చివర గుణపాఠం తగల్చడం సంప్రదాయం. కదిలేవాటిని నిలపకూడదు అన్న నీతిపాఠంతో యీ కథ ముగించబుద్ధివేస్తుంది. ఇది నే నేర్చుగున్న పాఠం కాదు. అసలు దేని జోలికీ పోకూడదన్నాడు మరెన్న. గీతలో బోధఅది. ఆవాక్య–వాక్యంతో మరెన్ననీ – మరొకడినీ, అందరినీ, ప్రపంచంలో ప్రాణులన్నింటినీ, వొక అణువుగా చేసేసి చేతిలో బిగించి గుండెలకు హత్తుకోవాలనిపించింది. ఆ క్షణికమైన అనుభూతినిచ్చి వెళ్ళిన హాషిమాబీ జీవిత రహస్యపరిశోధనలో కృతార్థురాలైందనుకుంటా.